

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 27 lutego 2023 r.

Poz. 1427

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.66.2023.KN WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 27 lutego 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

§ 20 ust. 6 uchwały Nr LX/435/2023 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Łazy.

Uzasadnienie

W dniu 26 stycznia 2023 r. Rada Miejska w Sianowie podjęła uchwałę Nr LX/435/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Łazy.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 30 stycznia 2023 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały Nr LX/435/2023 stanowi przywołany przez Radę w podstawie prawnej tego aktu art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami.

Powyższy przepis niewątpliwie przyznaje organowi stanowiącemu gminy kompetencję do podjęcia uchwały w przedmiocie nadania statutu jednostce pomocniczej gminy, co nie budzi wątpliwości organu nadzoru, jednakże stwierdzić należy, że przepis § 20 ust. 6 uchwały Nr LX/435/2023 w sposób istotny narusza przepisy powszechnie obowiązującego prawa.

Stosownie do brzmienia art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała rady gminy w sprawie nadania statutu jednostce pomocniczej, jest aktem prawa miejscowego, który zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹⁾, zaliczany jest do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Odnosi się do niej zatem zasada wyrażona w art. 94 Konstytucji, zgodnie z którą akty prawa miejscowego stanowią one są na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie.

Co nie powinno budzić wątpliwości, w akcie prawa miejscowego niedopuszczalne jest formułowanie postanowień, które sprzeczne by były z przepisami zamieszczonymi w akcie wyższego rzędu, w szczególności - ustawie. Upoważnienie do stanowienia przez radę gminy statutu jednostki pomocniczej zawiera cytowany powyżej przepis art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, który jest rozwinięciem, określonej w art. 5 ust. 1 ww. ustawy, kompetencji rady gminy w zakresie tworzenia jednostek pomocniczych - w tym sołectw i osiedli. Jednocześnie w art. 35 ust. 3 ustawy ustawodawca określił zakres przedmiotowy unormowań, jakie bezwzględnie powinien zawierać statut jednostki pomocniczej, wskazując, że akt ten określa w szczególności: nazwę i obszar jednostki pomocniczej (pkt 1), zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej (pkt 2), organizację i zadania organów jednostki pomocniczej (pkt 3), zakres zadań przekazanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji (pkt 4), jak również zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (pkt 5).

¹⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Rada Miejska w Sianowie, badaną uchwałą nadała statut Sołectwu Łazy. Regulując w ww. akcie wybór i odwołanie Sołtysa i Rady Sołeckiej w Rozdziale 5, w § 20 ust. 6 Rada postanowiła, że: „w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii Zebranie Wiejskie przeprowadza się w trybie zdalnym tzn. z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość lub korespondencyjnie o ile zarządzi tak prowadzący Zebranie Wiejskie”.

W obowiązującym systemie prawnym, możliwość zdalnego obradowania określonych organów przewiduje art. 15zzx ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²⁾, zgodnie z którym *w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego oraz działające kolegialnie organy: wykonawcze w jednostkach samorządu terytorialnego, w związkach jednostek samorządu terytorialnego, w związku metropolitalnym, w regionalnych izbach obrachunkowych, samorządowych kolegiach odwoławczych oraz w organach pomocniczych jednostek samorządu terytorialnego mogą zwoływać i odbywać obrady, sesje, posiedzenia, zgromadzenia lub inne formy działania właściwe dla tych organów, a także podejmować rozstrzygnięcia, w tym uchwały, z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość lub korespondencyjnie (zdalny tryb obradowania) (ust. 1), o zdalnym trybie obradowania decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego albo inny organ działający kolegialnie, w głosowaniu jawnym (ust. 2).*

Wskazany powyżej przepis art. 15zzx, uprawnia organy kolegialne samorządu terytorialnego do odbywania obrad i sesji w trybie zdalnym jedynie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii i stanowi w tym względzie samodzielną podstawę prawną do ustalenia przez te organy zdalnego trybu spotkań. W przypadku zebrania wiejskiego, który to organ uprawniony jest na podstawie cytowanej wyżej regulacji do przeprowadzania obrad w trybie zdalnym – w drodze głosowania jawnego. Zatem, tylko zebranie wiejskie Sołectwa Łazy, może zadecydować za pomocą głosowania, o przeprowadzeniu obradowania w trybie zdalnym. Brak jest podstaw prawnych do delegowania uprawnienia, jakie otrzymało na podstawie art. 15zzx ustawy zebranie wiejskie, co do podjęcia decyzji o zdalnym trybie obradowania, na prowadzącego zebranie wiejskie.

Zdaniem organu nadzoru, uchwała Rady nie może regulować jeszcze raz tego, co jest już zawarte w obowiązującej ustawie, w szczególności z dokonaniem nieuprawnionej modyfikacji. Taka uchwała, jako istotnie naruszająca prawo, jest w takim zakresie nieważna. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony lub zmodyfikowany przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, co może spowodować całkowitą lub częściową zmianę intencji prawodawcy.

Mając na względzie przedstawioną w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczą argumentację, stwierdzenie nieważności § 20 ust. 6 uchwały Nr LX/435/2023 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Łazy, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Mateusz Wagemann
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

²⁾ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 z późn. zm.).